

Flanders
State of the Art

Erfbelasting voor een minderjarig kind - toelichting VLABEL

Commissie Vlaams Parlement

31/01/2023

Wat is aanleiding ?

- Een Concreet dossier : Overlijden van een minderjarig kind (5 jaar) na tragisch ongeval.
- Werd in de pers gebracht.
  - Verschillende persartikels
  - VTM nieuws brengt reportage in haar “journaal”.
- Er wordt een conceptnota neergelegd vanuit 1 fractie met als onderwerp / doel :
  - vrijstelling voor ouders van de erfbelasting op de nalatenschap van een overleden minderjarig kind
  - Opmerkelijk : enkel vrijstelling voor ouders ... niet voor broertjes of zusjes, niettegenstaande (verplichte) wettelijke devolutie.

Erfbelasting is allicht de meest gecontesteerde belasting die bestaat !

- Elk verlies van een dierbare is pijnlijk.
- Dit wordt met zekerheid versterkt als het gaat om een plots overlijden en wanneer het gaat over je kinderen.
  - Ik maak hierbij bewust abstractie van de leeftijd !
- Ik heb daar zelf als mens / als vader van 2 dochters / als ambtenaar aan het hoofd van de Vlaamse Belastingadministratie, alle begrip en empathie voor. => dit laatste zijn geen woorden, maar daden !

Cijfers objectiveren

jaar van overijden	aantal overleden minderjarigen	leeftijd nul jaar	wel aangifte gedaan	geen aangifte gedaan	aantal dossiers met ErfBelasting	leeftijd overledene	procentueel aantal dossiers EB
2017	301	158	30	271	1	17	0,3%
2018	318	185	30	288	5	13,16 en 17	1,6%
2019	308	178	26	282	5	13 en 17	1,6%
2020	265	143	19	246	1	15	0,4%
2021	268	141	15	253	3	13 en 16	1,1%

Bij het overlijden van een minderjarig kind komt DE FISCUS haast nooit tussen. Op enkele uitzonderingen na.

- Vlabel stuurt geen uitnodiging tot indiening - aangifte nalatenschap – nr het adres overledene.
  - Dit gebeurt nochtans standaard in elk dossier van een overleden meerderjarige, circa 3 weken na het overlijden. => bij kind : Geen brief nr laatst gekend adres van de overledene.
- Geen aangifte nodig indien er geen netto belastbaar actief is.
  - Actief – passief = netto belastbaar actief.
    - 2 forfaitaire passiefposten (1.839€ schulden / 7.356€ begrafenis kosten)
    - Zgn “belastingkrediet” bij kleine nalatenschappen (netto verkrijging < 50.000€) => in rechte lijn tot 12.500€ geen erfbelasting. In zijlijn iets andere formule.
    - Vlabel past in zijn berekening voor de samenwonende (half-) broers of zussen met de overleden minderjarige het tarief rechte lijn toe (partner) én zelfs het zgn “partnerabattement” toe op de eerste 50.000€ roerend actief.
- Gevolg : erfgenamen van een overleden kind met een doorsnee spaarboekje zullen nooit door de Vlaamse fiscus worden aangesproken !
- Dit is trouwens ook NIET gebeurd in het bewuste dossier in de pers. Vlabel heeft naar de ouders of zus geen enkele brief of aanslagbiljet verstuurd.

Burgerlijk Wetboek ...

- Voorziet bepaalde beschermingsmechanismen voor minderjaren.
- En dergelijke bescherming geldt ook in het geval van minderjarige erfgenamen !
- Dit was het geval in het bewuste dossier in de pers. Er is een minderjarig zusje.
- Ons burgerlijk wetboek regelt ook wie wettelijk erfgenaam is en voor welk aandeel.
- Concreet geval in pers : 25% moeder / 25% vader / 50% minderjarige zus. => conceptnota = volledige vrijstelling voor iedere ouder, maar niet voor minderjarige zus. Ratio ?

Beschermingsmechanismen Burg. Wetboek

- Door het feit dat de minderjarige zus erfgenaam is, zijn de ouders verplicht om naar een notaris te gaan om 2 redenen :
  - Opmaak van de akte van erfopvolging
  - Aanvaarding nalatenschap door minderjarige zus, onder voorbehoud van boedelbeschrijving én met tussenkomst van de vrederechter.

Dit staat volledig los van het fiscale.

Stel dat er geen minderjarige zus is en enkel de ouders erfgenaam zijn van hun overleden kind, dan hoeven de ouders NIET naar de notaris. Ze kunnen hun attest van erfopvolging kosteloos opvragen bij het federaal registratiekantoor (roerend actief).

De ouders kunnen vervolgens zelf de eenvoudige aangifte indienen via Erf-online applicatie van VLABEL. => is erg gebruiksvriendelijk én wordt veel gebruikt.

Er zijn dan nul euro kosten voor de ouders.

Geen erfgenamen met netto belastbaar actief, maar notaris dient toch een aangifte in.

- Op zich mag dat natuurlijk ...
- Dit gebeurde in het bewuste dossier in de pers.
- Maar : Zoals al bleek uit de inleiding met de cijfers is dat eerder uitzonderlijk.
  - En in 99% van alle dossiers met overleden minderjarigen zelfs niet nodig...

=> Vlabel eist dit niet en zal ook geen boete opleggen.

Voorliggende tekst (decreetwijziging) gaat aan al het voorgaande (99% van dossiers) **NIETS** veranderen !

Waar zal **wel** iets veranderen (1%) : aan alles wat hieronder staat :

De paar dossiers van overleden minderjarigen, waarin wettelijke erfgenamen toch erfbelasting hebben moeten betalen, zijn nagenoeg steeds het gevolg van bewuste successieplanning, waarbij ouders al de meer ingewikkelde fiscale constructies opzetten waarin hun minderjarige kinderen worden betrokken en die begeleid worden door gespecialiseerde juristen.

- Bv gesplitste aankoop onroerende goederen. (kinderen blote eigendom / ouders vruchtgebruik)
- Bv we zien zeer jonge kinderen die het verlaagd tarief (3%) verkooprecht aanvragen voor de aankoop van gezinswoning terwijl ouders nog verschillende andere eigendommen hebben (= verhinderend onroerend bezit.)
- Bv oprichting van een maatschap of private stichting waarbij deelbewijzen (of certificaten) in blote eigendom al bij kinderen zitten, maar waarbij de ouders de controle houden via algemene vergadering.

=> Is dit wat door de indieners wordt beoogd ?